

Katte og ernæring

Hvad ville en kat spise i naturen?

En kat er et rovdyr og derfor er dens primære spise kød. Hele kattens system er bygget til at spise kød. Selvfølgelig har katten også brug for andre ting så som vitaminer og mineraler samt taurin. Dette vil katten i naturen få fra det dyr den har nedlagt f.eks. en mus. Fra musen vil den få dækket sit behov for protein fra muskelkødet på musen, den vil få dækker mellem 50 – 75% af sit væskebehov samt behovet for vitaminer og mineraler vil den få dækket gennem indholdet af bær, korn, grønt og hvad ellers musen har spist fra indholdet af musens tarme og mavesæk og taurin bliver dækket fra musens hjerte og lever. Samtidig så er kattens tænder V formet hvilket betyder at de er beregnet til at flænse og tygge kød. Det er derfor svært for katten med dens tænder at knuse pillerne fra tørfoder. Ofte vil de bide dem midt over eller sluge dem hele. Hvilket ofte resultere i at katten kaster dem op igen.

Hvad er så bedst?

Fodrer man sin kat med tørfoder skal man huske på at tørfoder er lavet for at gøre hverdagen nemmere for os travle mennesker og ikke fordi det nødvendigvis er bedst for katten. Alle mærker af tørfoder både de billige supermarkedsmærker samt de helt dyre mærker indeholder hvad katten har brug for af vitaminer, mineraler og taurin, da der nemlig er minimumskrav til hvad de skal indeholde. Der hvor den store forskel er, er på kvaliteten af råvarer, hvad slags råvarer og hvilke kemisk fremstillede tilsætninger det indeholder.

De billige produkter vil oftest indeholde kornprodukter, begrænset kød %, animalske og vegetabiliske biprodukter f.eks. næb, klør og fjer fra kylling eller planter. Mange af de produkter der sælges fra dyrlægen, er ofte fra de store multi koncerner. Disse store koncerner betaler ofte gode penge til dyrlægerne for at de sælger deres produkter. Samtidigt er det jo praktisk at de har en masse specialprodukter som kun sælges ved dyrlægen og kan afhjælpe opståede problemer med maven, nyrerne, tænder, allergier eller ledproblemer. For hvem sætter spørgsmålstejn til det dyrlægen anbefaler? Det er dog værd at bemærke at dyrlæger kun har ganske lidt omkring ernæring på deres lange uddannelse.

Så er det så problemer der kunne være undgået hvis man som ejer havde haft bedre viden om fodring af katten?

De dyrere mærker indeholder som oftest en stor andel af kød og kødmel samt de fleste produkter er fri for fyldstoffer som korn og gluten som ofte giver allergi. Dette er erstattet af enten søde kartofler, æg, frugt og grønt og bær. Fjerner man korn så skal stivelsen erstattes af noget andet til at binde pillerne sammen med, her bruger mange producenter søde kartofler og æg i stedet for.

Mange har fået den opfattelse at fordi et produkt er kornfrit at så er det et godt produkt, men det er ikke altid tilfældet, da der jo sagtens kan være sparet på kvaliteten af de råvarer der er brugt.

Der er stor forskel på kvaliteten af de proteiner der tilsættes, om det kommer fra rigtigt kød eller om det er restprodukterne fra anden produktion. Man siger gerne at proteinindholdet skal være minimum omkring 40%. Her kan der dog også snydes ved at tilsætte hydrolyserede proteiner lavet af eksempelvis rester som næb, kløer og skind fra kylling eller sågar af planter og tilsættes for at hæve det samlede proteinindhold.

Se mere om hydrolyserede proteiner længere nede.

En del katte får igennem livet foderallergi oftest på grund af høje mængder af korn tilsat i tørfoderet, eller problemer med nyrerne fordi de ikke indtager nok væske, problemer med maven i form af diarre eller løs afføring dette kan jo skyldes mange ting så som de ikke kan tåle et bestemt indhold i deres tørfoder oftest korn eller kylling eller de kan have parasitter i deres tarmsystem.

En anden ting som ofte slet ikke nævnes i indholdsfortegnelsen, er kulhydrat. Indholdet af kulhydrat bør ikke være højere end 20 % da katte har meget svært ved at nedbryde kulhydrater i deres foder. Det vil ofte give sig til udtryk i mave tarmproblemer. En hund er fra naturens side også betegnet som kødæder, men den har gennem tiden vænnet sig til samtidig også at være altædende. Hundens system kan nedbryde tæt på 100% af de kulhydrater den indtager. Da hunden har 14 enzymer til at nedbryde kulhydraterne og en kat har til sammenligning kun 1 enzym til nedbrydelse.

Samtidig skal man tænke på at parasitter der opholder sig i mave tarmkanalen, så som giardia ernærer sig via kulhydrater, så har man problemer med giardia kan det være en fordel at kigge på indholdet af kulhydrater i ens foder. For fjerner man kulhydrat samtidig med en behandling vil det jo gøre betingelserne for overlevelse betydeligt sværere for parasitten.

En hurtig beregner til at finde ud af hvor meget kulhydrat et foder indeholder er denne:

Kulhydrat beregner: $100 \% - (\text{råprotein} \% - \text{råfedt} \% - \text{råaske} \% - \text{råfibre} \% - \text{vand} \%) = \text{kulhydrat}$

Eksempel 1: Råprotein - 27%   Råfedt – 13%   Råaske – 6,3%   Råfibre – 3,6%   Vand – 5,5%   = 55,4%

Dette giver et kulhydratindhold i dette tørfoder på 44,6 %

Eksempel 2: Råprotein – 40%   Råfedt – 20%   Råaske – 8%   Råfibre – 3%   Vand – 10%   = 81%

Dette giver et kulhydratindhold i dette tørfoder på 19%

Så der er stor forskel i de forskellige produkter.

Samtidig skal man også kigge på hvor foderet er produceret. Er det fremstillet på fabrikker hvor der udelukkende produceres hunde og katte foder og hvor kvaliteten af råvarer er af så god en kvalitet at det ville kunne bruges som menneskeføde. Eller er det fra en fabrik der den ene uge producere kattemad, for ugen efter at producere majsbolde og foder til fugle til de store butikskæder, eller en fabrik der producerer dyrefoder, chokoladebarer, kaffeprodukter og børnemad på skift.

Eksempel på indhold i tørfoder

Eksempel 1

tørret fjerkræsprotein, majs, majsfodermel, byg, hvede, planteproteinisolat*, majs glutenfoder, animalsk fedt, hydrolyseret animalsk protein, tørret roepulp, mineralstoffer, lignocellulose, sojaolie, fiskeolie, gær, psyllium (loppefrø og skaller), fructo-oligosaccharider, hjulkroneolie, grøn te ekstrakt (polyfenol-kilde), skaldyrs-hydrolysat (glucosamin-kilde), tagetesblomstmel (lutein-kilde), brusk-hydrolysat (chondroitin-kilde).

Eksempel 2

Frisk kylling (18%), frisk kalkun (7%), friske hele æg (5%), frisk kyllingelever (5%), frisk hel hellefisk (4%), friske hele sild (4%), frisk kalkunlever (4%), frisk kyllingehjerte (4%), frisk kalkunhjerte (4%), frisk kyllingehals (4%), kylling (dehydreret, 4%), kalkun (dehydreret, 4%), hel makrel (dehydreret, 4%), hel sardin (dehydreret, 4%), hel sild (dehydreret, 4%), kyllingefedt (3%), hele røde linser, hele grønne ærter, hele grønne linser, hele kikærter, hele gule ærter, linsefiber, hele pintobønner, hele hvide bønner, kyllinge-brusk (dehydreret, 1%), silde-olie (1%), kyllingelever (Frysetørret), kalkunlever (Frysetørret), frisk hel græskar, frisk hel mandel-græskar, frisk hel zucchini, frisk hel pastinak, friske gulerødder, friske hele Red Delicious æbler, friske hele Bartlett pærer, frisk have-kål, frisk spinat, frisk rødbede, frisk majroe, brun tang, hele tranebær, friske hele blåbær, frisk Ellebladet Bærmispel, cikorierod, gurkemeje, mælkebøtte, glat burre, lavendel, lægestokrose, hyben.

Vel vidende at katten er et kødædende rovdyr så husk altid at kigge på ingredienslisten bag på posen samt de analytiske bestanddele og tænk derefter på hvad din kat selv ville vælge. Samtidig skal man også tænke på at er produktet fuld af fyldstoffer så vil optagelsen af næring være mindre, katten vil spise mere af produktet og der vil komme mere i kattebakken. Hvorimod er produktet af en bedre kvalitet af råvarer som er nemt optagelig for katten så vil den spise mindre og der vil være mindre i kattebakken. Så det dyre produkt kan i sidste ende være billigere. Er produktet fuld af ting som kan give katten problemer senere i livet så vil besparelsen på foderet hurtigt forsvinde i dyrlægeregninger.

Hydrolyserede proteiner hvad er det?

Ved at hydrolysere proteiner så laver man en spaltning af en kemisk forbindelse ved en reaktion med vand. Man prøver her at efterligne den kemiske proces der sker når maden havner i mavesækken. Det foregår på den måde at fabrikken tager råvarerne og opløser dem i et syrebad tilsat vand. Når produktet er opløst, vil alle proteinerne lægge sig på toppen som en form for brunt skum. Dette skum skrabes af og tørres og så har man et rent protein i pulverform. På den måde kan man lave knogler, næb, kløer, fjer og sågar planter om til proteiner, dog er det tomme proteiner, men de bruges til at hæve proteinindholdet i produkter. En sideeffekt viser sig også i, at når man hydrolyserer f.eks. kylling, så er det spaltet så fint at selv dyr med kyllinge allergi kan tåle det. Fordi dyrets system simpelthen ikke kan genkende proteinets oprindelse.

Når man har et rent tørret protein, er det nemt og billigt at transportere. Det er langtidsholdbart og foderproducenter kan spare rigtig mange penge, da de ikke selv skal stå for forarbejdningen af kødet. Mange producenter kan næsten ikke få armene ned og mener selv det er en revolution. De fremhæver alle egenskaberne som noget godt. Men er et kemisk fremstillet produkt godt eller skidt? Hvis det er så godt hvorfor hemmeligholdes hele processen og fremstillingen så?

Vådfoder eller dåsemad

Vådfoder eller dåsefoder kan både være godt eller skidt. Her bør man sætte sig godt ind i kvaliteten af råvarerne. Det meste vådfoder består af en høj andel af fugtighed. Dette er jo vigtigt for katten, da de jo fra naturens side ikke er gode til at indtage nok væske. Hvilket ofte senere i livet så kan give nyreproblemer. Vælg et produkt med kød af høj kvalitet. Er produktet fuld af reelle kødstykker og f.eks. hjerter? Eller er produktet blendet til ukendelighed og bare består af en brun masse der svømmer rundt i gele eller sauce, hvad er der så egentligt i? Husk at holde øje med kulhydratindholdet.

Her er lidt eksempler. Vurder selv hvad du helst vil tilbyde din kat ud fra ingredienslisten og de oplysninger producenten har gjort tilgængelige.

Eksempel 1: kød & kødbiprodukter (hvoraf 4% kylling), mineraler, diverse sukkerarter.

Eksempel 2: Kød og animalske biprodukter, korn, vegetabiliske biprodukter, mineraler, planteproteinudtræk, sukker

Eksempel 3: Kylling 55%, laks 15%, bouillon 26%, ærter 0,3%, søde kartofler 0,2%, gulerødder 0,2%, blåbær 0,5%, Goji bær 0,5%, Linolie 0,2%, gurkemeje 0,1%, MOS 0,1%, FOS 0,1%, Glucosamin 0,01%, Chondroitin 0,01%, Taurin 1500mg

Hvad er der så af alternativer?

Barf eller råfodring er ud fra kattens opbygning det tætteste på det mest naturlige for katten. Men her skal man også kigge sig godt for. Samtidig kræver det lidt fryser kapacitet, da det er frosne produkter. Det kræver at man kan køre efter det, da det ikke er så velegnet til at blive sendt med fragtfirma og det ofte vil være en del dyrere end at finde en lokal leverandør.

Der er mange måder at fodre med rå. Der er i dag flere producenter der laver færdiglavede udgaver til katte der indeholder alt hvad de har brug for i rette blanding tilsat vitaminer, mineraler og taurin. Dette skal bare tões op og udfodres.

Man kan også selv hakke kød, men det kræver at man sætter sig grundigt ind i rette blandingsforhold af kød, knogle og indmad samt tilsætning af vitaminer, mineraler og taurin. Dette kan købes i pulverform som er nemt at tilsætte, men man skal være obs på at alt er i rette balance.

Som en ekstra snack elsker mange katte at få en daggammel kylling eller en mus.

Når man fodrer med barf vil katten få dækket 50 – 75% af dens væskebehov pr fodring, dette er godt for nyrerne da de har brug for væske for at kunne fungere korrekt, kattens tænder vil blive brugt til det de er beregnet til og tarm bakterier og parasitter vil få det svært da de ikke kan leve af proteiner.

Men det er vigtigt at man sørger for korrekt opbevaring og optøning. At man vælger produkter af en god kvalitet fra steder hvor dyrene er opvokset under gode forhold og på foder uden diverse tilsætningsstoffer og medicinrester.

Her lidt eksempler på barf produkter

Ingredienser: Kyllingehals, kyllingehjerte, kyllingekrås, okselever og laks.

Ingredienser: Kylling 63 % (hjerte, kød, ben, brusk) okse 36 % (lunge, hjerte, kød, lever, blod, brusk) koldpresset solsikkeolie, havalger.

Ingredienser: Okse 56 % (kød, hjerte, lunger, lever, brusk, blod), gris 42% (hjerte, kød, ben, nyre, brusk), koldpresset solsikkeolie, alger.

Ingredienser: Kanin; Kødfulde rygge, hjerte, kråse, lever. Omkring 70 % kød, 15 % ben og 15 % organer.

De fleste barf produkter sælges i frosne pølser på 250 gram som kan holde sig optøet i 2 -3 dage på køl eller i små kødboller i 500 grams poser så man bare tager det op man skal bruge dagligt. Det er nemt at håndtere i dagligdagen men kræver selvfølgelig lidt plads i en fryser. Dog vil katte der har været fodret på tørfoder altid ofte kræve tid og tålmodighed hvis man ønsker at skifte over på barf, da de har brug for at vænne sig til deres nye livsstil. Man kan sagtens også fodre 50/50 med tørfoder og barf hvis det gør fodringen nemmere.

Denne artikel er skrevet til Dansk Bengalklub af Tina Pallesen og Michael Møller Christensen

Kildehenvisninger

<https://catinfo.org/>

<https://barf-foder.dk/da/>

<https://hundepension-tureby.dk/barf-kattemad/>

<https://arthursbarf.dk/saadan-raafodrer-du/>

**DANSK
BENGAL
KLUB**